

Załącznik nr 1 do SIWZ dla zadania:
Wykonanie ekspertyz na potrzeby uzupełniania stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000: Chłodnia w Cieszkowie PLH020001, Kopalnie w Złotym Stoku PLH020007, Kościół w Konradowie PLH020008, Skałki Stoleckie PLH020012, Sztolnie w Leśnej PLH020013, Grądy w Dolinie Odry PLH020017, Przełomy Pełcnicy pod Książem PLH020020, Przełom Nysy Kłodzkiej koło Morzyszowa PLH020043, Muszkowicki Las Bukowy PLH020068, Las Piłczycki PLH020069
WOA.261.8.2019.JT

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

I. Opis przedmiotu zamówienia

1. Przedmiot zamówienia obejmuje wykonanie ekspertyz przyrodniczych na potrzeby uzupełniania stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony na 10 obszarach Natura 2000 na Dolnym Śląsku w ramach realizacji projektu nr POIS.02.04.00-00-0191/16, pn. „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych”, w szczególności:
 - 1) sporządzenie harmonogramu prac terenowych oraz opracowanie eksperckiej metodyki inwentaryzacji;
 - 2) wykonanie w terenie inwentaryzacji przyrodniczej oraz/lub przeprowadzenie badań terenowych w celu dokonania oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 objętych ekspertyzą zgodnie z metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, zwanego dalej „PMS GIOŚ”, w zakresie i na terenie wskazanym w zarządzeniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000;
 - 3) opracowanie dokumentacji:
 - a) raportu z prac terenowych z uwzględnieniem:
 - metodyki prowadzonych badań,
 - wskazania i opisanie lokalizacji stanowisk gatunków nietoperzy i ich siedlisk,
 - kart obserwacji gatunków,
 - podsumowania wyników prac terenowych;
 - b) Szablону dokumentacji uzupełnienia stanu wiedzy, zwanego dalej „Szablonem”, w zakresie przedmiotów ochrony objętych ekspertyżą z uwzględnieniem:
 - informacji o przedmiotach ochrony objętych ekspertyżą,

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

- oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony – rzeczywistego i referencyjnego,
 - identyfikacji i opisu zagrożeń istniejących i potencjalnych,
 - ustalenia celów działań ochronnych,
 - ustalenia działań ochronnych, w tym monitoringu stanu i monitoringu realizacji celów działań ochronnych,
 - propozycji zmian Standardowego Formularza Danych, zwanego dalej „SDF”, wraz z uzasadnieniem – w zakresie przedmiotów ochrony objętych ekspertyzą,
 - wykorzystanej literatury;
- c) danych przestrzennych w postaci cyfrowych warstw informacyjnych (GIS);
- d) map tematycznych;
- e) dokumentacji fotograficznej dla każdego z przedmiotów ochrony objętych ekspertyzą.

2. Przedmiot zamówienia podzielony jest na 10 następujących zadań częściowych:

Zadanie	Typ ekspertyzy	Obszar Natura 2000	Gatunek	Zakres badań	Obszar badań	Termin badań
N1	Chiroptero-logiczna	Chłodnia w Cieszkowie PLH020001	1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Inwentaryzacja otoczenia zimowiska. Inwentaryzacja nietoperzy w okresie godów.	Oddz. 11, obr. Cieszków, nadl. Milicz Części dz. nr 125/11, 122/10, 62 obr. Biadaszka, gm. Cieszków położone w granicach obszaru Natura 2000.	2019-2020 rok
			1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>			
N2	Chiroptero-logiczna	Kopalnie w Złotym Stoku PLH020007	1303 podkowiec mały <i>Rhinolophus hipposideros</i>	Wykorzystanie zimowisk w okresie godów - zbadanie populacji nietoperzy wykorzystującej obszar w okresie godów.	Sztolnia Gertruda, Sztolnia Czarna, Sztolnia Książęca, Sztolnia w Kamieniołomie I, Sztolnia Lisia, Sztolnia w Złotym Potoku	2019-2020 rok
			1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i>			
			1321 nocek orzęsiony <i>Myotis emarginatus</i>			
			1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>			

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

N3	Chiroptero-logiczna	Kościół w Konradowie PLH020008	1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Kontrola stopnia wykorzystania oraz drożności poszczególnych korytarzy ekologicznych łączących kolonię rozrodczą z terenami żerowiskowymi.	Cały obszar Natura 2000	2019-2020 rok
N4	Chiroptero-logiczna	Skałki Stoleckie PLH020012	1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Rozpoznanie dziennych kryjówek nietoperzy rojących się w podziemiach. Określenie obszaru, z którego nietoperze zlatują się na rojenie (za pomocą telemetrii).	Sztolnia w obszarze Natura 2000 Skałki Stoleckie	2019-2020 rok
			1323 nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>			
			1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>			
N5	Chiroptero-logiczna	Przełomy Pełcnicy pod Książem PLH020020	1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Wyszukiwanie kolonii rozrodczych, w miesiącach V-VII – określenie aktywności lokalnej populacji (aktywność/stopień wykorzystania obszaru przez gatunek – nasłuchy detektorowe, odłowy w sieci w okresie V-VIII na wybranych transektach i stanowiskach w obszarze.	Cały obszar Natura 2000	2019-2020 rok
			1323 nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>			
			1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>			
N6	Chiroptero-logiczna	Muszkowicki Las Bukowy PLH020068	1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Rozpoznanie dziennych kryjówek kolonii rozrodczych nietoperzy. Poznanie tras migracji osobników zasiedlających obszar do zimowisk i innych obszarów leśnych (za pomocą telemetrii).	Cały obszar Natura 2000	2019-2020 rok
			1323 nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>			

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

N7	Chiroptero- logiczna	Las Pilczycki PLH020069	1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Badanie aktywności gatunków w miesiącach IV-VIII	Dz. nr 1 AM 6, 1 AM 7, 2/1 AM 7, 2/4 AM 7, 2/5 AM 7, 2/6 AM 7, 3 AM 7, 12/2 AM 7, 1/4 AM 9, 5/7 AM 9 obr. Pilczyce, gm. Wrocław Dz. nr 1 AM 1, 2/1 AM 1 obr. Kozanów, gm. Wrocław	2019- 2020 rok
			1318 nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i>			
N8	Chiroptero- logiczna	Sztolnie w Leśnej PLH020013	1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Zbadanie populacji nietoperzy wykorzystującej obszar w okresie godów.	Sztolnia w Leśnej I, Sztolnia w Leśnej II, Sztolnia w Leśnej III, Sztolnia w Leśnej IV, Sztolnia w Leśnej V, Sztolnia w Leśnej VI, Sztolnia Baworowo I, Sztolnia Baworowo II, Sztolnia Baworowo III Nadleśnictwo Świeradów, Leśnictwo Czocho, Wydz.: 295n, 275o	2019- 2021 rok
			1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>			
			1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Określenie jak duża populacja nocków dużych, które zimują lub wykorzystują obszar w okresie godów pochodzi z kolonii rozrodczej w Leśnej. Badania oparte o obrączkowanie osobników lub telemetrię.	Miasto i Gmina Leśna	
N9	Chiroptero- logiczna	Grądy w Dolinie Odry PLH020017	1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Określenie stopnia wykorzystania obszaru Natura 2000 oraz jego znaczenia dla gatunków.	Cały obszar Natura 2000	2019- 2021 rok
			1318 nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i>			
			1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>			

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

N10	Chiroptero- logiczna	Przełom Nysy Kłodzkiej koło Morzyszowa PLH020043	1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Określenie aktywności lokalnej populacji: wyszukiwanie kolonii rozrodczych, nasłuch w miesiącach V-VII.	Cały obszar Natura 2000	2019- 2021 rok
			1321 nocek orzęsiony <i>Myotis emarginatus</i>			
			1323 nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>			
			1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>			

II. Podstawa opracowania ekspertyz przyrodniczych

1. Ekspertyzy przyrodnicze należy sporządzić na podstawie:
 - 1) wyników badań terenowych przeprowadzonych przez Wykonawcę w zakresie i na terenie wskazanym w zarządzeniu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla danego obszaru Natura 2000,
 - 2) dokumentacji planu zadań ochronnych dla danego obszaru Natura 2000,
 - 3) SDF dla danego obszaru Natura 2000, dostępnego na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (<http://natura2000.gdos.gov.pl>),
 - 4) przewodników metodycznych gatunków opracowanych na potrzeby monitoringu gatunków zwierząt i siedlisk przyrodniczych PMS GIOŚ, dostępnych na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (<http://siedliska.gios.gov.pl>).
2. Zakres prac należy wykonać zgodnie z:
 - 1) *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 ze zm.)* oraz odpowiednio:
 - a) *zarządzeniem Nr 11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Chłodnia w Cieszkowie PLH020001 (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 395),*
 - b) *zarządzeniem Nr 19 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 5 sierpnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kopalnie w Złotym Stoku PLH020007 (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 4610),*
 - c) *zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kościół w Konradowie PLH020008 (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2014 r. poz. 2865 i z 2016 r. poz. 4299),*
 - d) *zarządzeniem Nr 20 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 5 sierpnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Skalki Stoleckie PLH020012 (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 4611),*
 - e) *zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 24 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Sztolnie w Leśnej PLH020013 (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2014 r. poz. 5460, z 2016 r. poz. 3155 i z 2017 r. poz. 3428),*
 - f) *zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017 (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2014 r. poz. 2020),*
 - g) *zarządzeniem Nr 17 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 17 września 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przełomy Pełcznicy pod Książem PLH020020 (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 5016 i z 2016 r. poz. 3807),*
 - h) *zarządzeniem Nr 26 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych*

dla obszaru Natura 2000 Przełom Nysy Kłodzkiej koło Morzyszowa PLH020043 (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 6630),

- i) zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 13 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Muszkowicki Las Bukowy PLH020068 (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2014 r. poz. 2773 i z 2018 r. poz. 1049),
 - j) zarządzeniem Nr 18 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 11 października 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Las Pilczycki PLH020069 (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 5371),
- 2) innymi aktualnymi na dzień odbioru przedmiotu zamówienia aktami prawnymi dotyczącymi przedmiotu zamówienia.
3. W przypadku zmiany ww. aktów prawnych w trakcie realizacji umowy Wykonawca uwzględni te zmiany w wersji ostatecznej dokumentu.
 4. Zamawiający przekaze Wykonawcy po podpisaniu umowy w wersji elektronicznej na płycie/płytkach CD/DVD:
 - 1) zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla danego obszaru Natura 2000,
 - 2) dokumentację planu zadań ochronnych dla danego obszaru Natura 2000 wraz z danymi przestrzennymi,
 - 3) materiały o charakterze katastralnym powstałe na potrzeby Land Parcel Identification System,
 - 4) ortofotomapę pozyskaną z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (aktualność danych 2016-2018),
 - 5) dane ewidencyjne pozyskane z poszczególnych Powiatowych Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (działki ewidencyjne i użytki gruntowe).

III. Zakres prac terenowych

1. Inwentaryzacja.

Wykonawca w ramach badań terenowych zobowiązany jest zinwentaryzować 100% powierzchni stanowiących miejsca występowania lub potencjalne miejsca występowania stanowisk gatunków zwierząt w granicach terenu wskazanego w zarządzeniu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla danego obszaru Natura 2000 jako obszar wdrażania działania ochronnego związanego z uzupełnieniem stanu wiedzy.

W ramach inwentaryzacji należy przeprowadzić badania w zakresie wskazanym w zarządzeniu, m.in. dotyczące okresów aktywności nietoperzy, wskazania lokalizacji kolonii/kryjówek letnich, ważnych miejsc rojenia, szlaków migracyjnych, terenów żerowiskowych.

Prace terenowe należy prowadzić w terminach umożliwiającym identyfikację gatunków objętych ekspertyzą oraz określenie ich stanu ochrony.
2. Ocena stanu ochrony – dotyczy wszystkich zadań.

Wykonawca przeprowadzi badania terenowe w celu dokonania oceny stanu ochrony przedmiotu ochrony (pełnej lub w zakresie wskazanego w zarządzeniu parametru / wskaźnika): wybór powierzchni badawczych i ich sugerowana wielkość, sposób wykonywania badań, termin wykonania badań, dodatkowe informacje i wytyczne (jeśli dotyczy) - zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ.

W przypadku braku wskazania w metodyce PMŚ GIOŚ sposobu prowadzenia badań oraz braku wyszczególnienia dla danego gatunku parametrów i wskaźników oceny stanu ochrony, należy zaproponować ekspercki sposób przeprowadzenia badań (uwzględniający nasłuchy detektorowe i poszukiwanie schronień nietoperzy, kolonii / kryjówek letnich, ważnych miejsc rojenia, szlaków migracyjnych, terenów żerowiskowych) oraz wskaźniki niezbędne do dokonania oceny stanu zachowania, które należy przedłożyć Zamawiającemu do akceptacji.

IV. Zakres opracowania raportu z prac terenowych

1. Opisanie metodyki prowadzonych badań zgodnej z metodyką PMŚ GIOŚ.
2. Wskazanie i opisanie lokalizacji stanowisk gatunków nietoperzy i ich siedlisk w granicach terenu wskazanego w zarządzeniach w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem:
 - 1) działek ewidencyjnych (wraz z podaniem obrębu ewidencyjnego i gminy), w obrębie których stwierdzono poszczególne stanowiska gatunków nietoperzy i ich siedliska,
 - 2) współrzędnych w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992,
 - 3) powierzchni siedlisk gatunków nietoperzy w obszarze objętym ekspertyzą.Wykonawca przedstawi ww. informacje także w postaci cyfrowych warstw informacyjnych i wydruków map.
3. Opracowanie kart obserwacji gatunków na podstawie posiadanej wiedzy merytorycznej, dostępnych opracowań, w tym dokumentacji planu zadań ochronnych dla danego obszaru Natura 2000, zgromadzonych danych i informacji o konkretnych stanowiskach gatunków oraz w oparciu o badania terenowe przeprowadzone w zakresie i w granicach terenu wskazanych w zarządzeniach w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, wypełnionych zgodnie ze wzorami przedstawionymi w podręcznikach metodycznych opracowanych w ramach PMŚ GIOŚ.
4. Podsumowanie wyników prac terenowych.

V. Zakres wypełniania Szablону

1. Informacja o przedmiotach ochrony objętych ekspertyzą.
Wykonawca przedstawi informacje na temat przedmiotów ochrony objętych ekspertyzą: krótką charakterystykę gatunku, informacje o ogólnym stanie zachowania gatunku i jego siedliska w sieci Natura 2000 i w obszarze Natura 2000, opis obszaru, na jakim prowadzone były badania terenowe, i jego znaczenie dla gatunku. Wykonawca wskaże też podstawę i zakres sporządzenia ekspertyzy (zgodne z zapisami zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 – np. „Inwentaryzacja otoczenia zimowiska. Inwentaryzacja nietoperzy w okresie godów”).
Wykonawca przedstawi ww. informacje na Szablonie (pkt 1 Szablону), który stanowi załącznik A do Opisu Przedmiotu Zamówienia.
2. Ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony.
 - 1) Wykonawca przeprowadzi ocenę stanu przedmiotów ochrony – rzeczywistego i referencyjnego - na podstawie posiadanej wiedzy merytorycznej, dostępnych opracowań, w tym dokumentacji planu zadań ochronnych dla danego obszaru Natura 2000, zgromadzonych danych i informacji o konkretnych stanowiskach gatunków w oparciu o badania terenowe, które zweryfikują i uzupełnią posiadaną wiedzę.

- 2) Wykonawca dokona oceny stanu gatunków dla poszczególnych stanowisk, na których prowadzone były badania terenowe, a następnie określi ogólną ocenę stanu ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 z uwzględnieniem ocen stanu dla pozostałych stanowisk w obszarze Natura 2000.
- 3) Gdy występowanie danego gatunku nie zostanie potwierdzone podczas badań terenowych oraz wykazany zostanie brak siedliska tego gatunku w granicach całego obszaru Natura 2000 lub jego zanik w wyniku procesów naturalnych, a także jeśli Wykonawca posiada nowsze i udokumentowane dane i informacje inne niż te zawarte w SDF-ie i dokumentacji planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 w odniesieniu do danego gatunku, dane te, w połączeniu z wynikami badań terenowych, mogą posłużyć do wyłączenia gatunku z listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Propozycja wyłączenia gatunku z listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 musi zostać udokumentowana informacjami i danymi naukowymi, które potwierdzą, że popełniono błąd w SDF-ie w zakresie identyfikacji przedmiotów ochrony i ich oceny albo nastąpił zanik gatunku w wyniku procesów naturalnych niewynikających z faktu niepodejmowania działań ochronnych po 1 maja 2004 roku.
- 4) Wykonawca przedstawi wszelkie dodatkowe informacje na temat gatunków i ich siedlisk oraz oceny ich stanu, wskaże przyczynę nadania ocen dla poszczególnych stanowisk.
Wykonawca przedstawi ww. informacje na Szablonie (pkt 2 i 2a Szablону) oraz w postaci cyfrowych warstw informacyjnych.
3. Zidentyfikowanie, opisanie i ocena zagrożeń istniejących i potencjalnych.
Wykonawca przeanalizuje zagrożenia dla gatunku wskazane w zarządzeniu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla danego obszaru Natura 2000, a jeśli zajdzie taka konieczność, zaproponuje ich zmianę, określi charakter zaproponowanych zagrożeń oraz ich wpływ na przedmioty ochrony, dokonując powiązania relacji przyczynowo - skutkowych ze wskaźnikami decydującymi o stanie ochrony gatunku. Zagrożenia należy ustalić poprzez podanie kodu zagrożenia i jego nazwy, zgodnie z *Listą referencyjną zagrożeń, presji i działań (Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja 12.04.2011)*, stanowiącą załącznik nr 5 do *Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000. Wersja 2012.1* dostępnej pod adresem <http://natura2000.gdos.gov.pl/wytyczne-i-poradniki>.
Wykonawca przedstawi ww. informacje na Szablonie (pkt 3 Szablону) oraz w postaci cyfrowych warstw informacyjnych i wydruków map.
4. Ustalenie celów działań ochronnych.
Wykonawca przeanalizuje cele działań ochronnych wskazane w zarządzeniu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla danego obszaru Natura 2000, a jeśli zajdzie taka konieczność, zaproponuje ich zmianę.
Podczas ustalania celów działań ochronnych Wykonawca uwzględni:
 - 1) konieczność utrzymania lub osiągnięcia właściwego (referencyjnego) stanu ochrony przedmiotów ochrony;
 - 2) możliwość osiągnięcia celów działań ochronnych;
 - 3) istniejące i potencjalne uwarunkowania (w tym społeczne i gospodarcze) oraz ograniczenia (w tym: techniczne, finansowe, organizacyjne, wynikające z braku wiedzy).Wykonawca przedstawi ww. informacje na Szablonie (pkt 4 Szablону).
5. Ustalenie działań ochronnych, wynikających z ustalonych celów działań ochronnych.

Wykonawca przeanalizuje działania ochronne dla gatunku wskazane w zarządzeniu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla danego obszaru Natura 2000, a jeśli zajdzie taka konieczność, zaproponuje ich zmianę.

- 1) Wykonawca określi odpowiednie działania dotyczące ochrony czynnej oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania w odniesieniu do przyjętych celów działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony, które mogą dotyczyć między innymi:
 - a) wykonania określonych, jednorazowych bądź powtarzalnych, działań ochrony czynnej, w tym działań obligatoryjnych i fakultatywnych (dla trwałych użytków zielonych);
 - b) wdrożenia modyfikacji w stosowanych metodach gospodarowania w siedliskach gatunków;
 - c) utrzymania określonych metod gospodarowania w siedliskach gatunków.

Zaproponowane działania ochronne:

- muszą być indywidualnie zaprojektowane i dostosowane do każdego stanowiska/siedliska gatunku, jeśli wynika to ze specyfiki i zróżnicowania stanowisk/siedlisk gatunku;
 - stworzą standardowy pakiet działań ochronnych, który może być zastosowany do każdego stanowiska/siedliska gatunku, gdy takie działania mogą być powielane i stosowane dla wielu stanowisk/siedlisk gatunku i służą celom ochrony;
 - polegają na określeniu ogólnych reguł i procedur gospodarowania (np. ogólnych reguł do stosowania w gospodarce rolnej, rybackiej) lub za pomocą mechanizmów o ogólnym zastosowaniu (np. pakietów rolnośrodowiskowych);
 - nie będą wykluczać możliwości korzystania ze środków pomocowych Unii Europejskiej.
- 2) Gdy występowanie danego gatunku nie zostanie potwierdzone podczas badań terenowych oraz wykazany zostanie brak siedliska tego gatunku w granicach całego obszaru Natura 2000 lub jego zanik w wyniku niepodejmowania działań ochronnych po 1 maja 2004 roku, Wykonawca przeanalizuje możliwość odtworzenia siedlisk gatunku oraz zaproponuje działania ochronne mające na celu odtworzenie siedlisk przedmiotu ochrony.
 - 3) Wykonawca określi działania w zakresie monitoringu stanu przedmiotów ochrony, w tym w szczególności monitoring odpowiednich parametrów i wskaźników stanu ochrony przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji działań ochronnych. Wykonawca planując monitoring stanu będzie uwzględniał wskazania zawarte w metodyce PMŚ GIOŚ.

Wykonawca opisze zaproponowane działania ochronne w odniesieniu do stwierdzonych zagrożeń oraz wskazanych celów działań ochronnych.

Wykonawca przedstawi ww. informacje na Szablonie (pkt 5 Szablону) oraz w postaci cyfrowych warstw informacyjnych i wydruków map.

6. Przygotowanie propozycji projektu zmian SDF obszaru w zakresie przedmiotów ochrony objętych inwentaryzacją.

Wykonawca przeanalizuje aktualny SDF obszaru i przedstawi propozycję jego zmian w zakresie inwentaryzowanych gatunków zwierząt, w tym zwłaszcza w zakresie:

- 1) weryfikacji przedmiotów ochrony;
- 2) aktualizacji oceny znaczenia przedmiotów ochrony (poprzez nadanie wartości A, B, C, D – zgodnych z instrukcją wypełniania SDF).

Wykonawca zweryfikuje dane zawarte w SDF-ie i opracuje projekt jego aktualizacji wraz z uzasadnieniem merytorycznym zgodnie z *Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000. Wersja 2012.1* dostępnej pod adresem <http://natura2000.gdos.gov.pl/wytyczne-i-poradniki>.

Gdy występowanie danego gatunku nie zostanie potwierdzone podczas badań terenowych oraz wykazany zostanie brak siedlisk tego gatunku w granicach całego obszaru Natura 2000, a także jeśli Wykonawca posiada nowsze i udokumentowane dane i informacje inne niż te zawarte w SDF-ie i dokumentacji planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 w odniesieniu do danego gatunku, dane te, w połączeniu z wynikami badań terenowych, mogą posłużyć do wyłączenia gatunku z listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Propozycja wyłączenia gatunku z listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 musi zostać udokumentowana informacjami i danymi naukowymi, które potwierdzą, że popełniono błąd w SDF-ie w zakresie identyfikacji przedmiotów ochrony i ich oceny albo nastąpił zanik gatunku w wyniku procesów naturalnych niewynikających z faktu niepodejmowania działań ochronnych po 1 maja 2004 roku.

Wykonawca przedstawi propozycję zmian SDF obszaru i jego granic na Szablonie (pkt 6 Szablону).

7. Zestawienie literatury wykorzystanej przy realizacji przedmiotu zamówienia.

VI. Forma opracowania ekspertyz

1. Ekspertyzę przyrodniczą w wersji papierowej - Szablon dokumentacji uzupełnienia stanu wiedzy, raport/raporty z prac terenowych - należy spiąć w sposób trwały, dopuszcza się bindowanie materiałów pod warunkiem nie tworzenia dużych tomów utrudniających przeglądanie poszczególnych kart, poszczególne tomy należy czytelnie i w sposób trwały opisać na stronie frontowej oraz grzbiecie.
2. Ekspertyzę przyrodniczą w wersji elektronicznej - Szablon dokumentacji uzupełnienia stanu wiedzy, raport/raporty z prac terenowych, opracowane dane GIS, mapy tematyczne, dokumentację fotograficzną – należy przedłożyć na płycie/płytkach CD/DVD i dostarczyć w indywidualnych kopertach na płyty CD/DVD opisanych w sposób trwały na opakowaniu oraz bezpośrednio na płycie (podając nazwę obszaru, typ ekspertyzy, datę nagrania).
3. Dane GIS należy opracować zgodnie z wytycznymi zawartymi w *Standardzie wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby gromadzenia informacji o rozmieszczeniu chronionych gatunków, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych*, zwanym dalej „Standardem” oraz *Adaptacji Standardu wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby gromadzenia informacji o rozmieszczeniu chronionych gatunków, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2019)*, zwanej dalej „Adaptacją”, stanowiącymi odpowiednio załącznik B i załącznik C do Opisu Przedmiotu Zamówienia. Informacje opisujące strukturę przekazanych danych (klas obiektów) nieopisanych w Standardzie lub Adaptacji lub które zostały uzupełnione o dodatkowe atrybuty, nie wskazane w Standardzie lub Adaptacji należy zapisać w formacie .doc lub .docx oraz .pdf. Dokumentacja opisowa zbiorów danych musi być zgodna ze Standardem i Adaptacją. Informacje przestrzenne mają posiadać tzw. metadane zgodne z dyrektywą INSPIRE

- <http://www.inspire-geoportal.eu/InspireEditor/>. Do metadanych należą informacje m.in. o źródle danych, aktualności, właścicielu, organie referencyjnym itp.
4. Mapy należy sporządzić na podkładzie mapowym udostępnionym przez Zamawiającego.
 5. Fotografie: nie mniej niż pięć fotografii dla każdego przedmiotu ochrony (zdjęcie gatunku, zdjęcie śladów bytowania gatunku, zdjęcie jego siedliska, zdjęcie przedstawiające zagrożenie istniejące dla danego gatunku) objętego inwentaryzacją w wersji cyfrowej o rozdzielczości minimum 1024 pikseli na dłuższym boku i 300 dpi. Nazwa pliku winna jednoznacznie określać nazwę fotografowanego obiektu, obszar Natura 2000 i nazwisko autora, zgodnie ze wzorem: *id_zdjęcia_nazwa_obiektu_nazwa_obszaru_Natura_2000_autor*. Wraz z dokumentacją fotograficzną należy przedłożyć zestawienie fotografii w pliku tekstowym, zawierającym następujące informacje: id zdjęcia, nazwę fotografowanego obiektu, lokalizację wykonania zdjęcia (miejscowość i nazwa obszaru Natura 2000), guid stanowiska / siedliska gatunku, datę wykonania zdjęcia, nazwisko autora zdjęcia.
 6. Format plików: pliki tekstowe w formatach: .doc lub .docx oraz .pdf, wydruki map i obrazowania graficzne w formacie .jpg oraz .pdf, cyfrowe warstwy informacyjne w plikach ESRI shapefile (.shp, .shx, .dbf, .prj).
 7. Wszystkie materiały i opracowania w tym płyty CD/DVD muszą być oznakowane logotypami Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Unii Europejskiej, zgodnie ze wzorcami przekazanymi przez Zamawiającego po podpisaniu umowy.
 8. Wykonawca wraz z ostateczną wersją materiałów prześle Zamawiającemu wszelkie materiały uzyskane od Zamawiającego na potrzeby opracowania ekspertyzy (materiały te nie mogą być wykorzystywane do żadnych innych celów poza określonymi w zleceniu).

VII. Organizacja i zakres prac terenowych

1. Zamawiający nie przewiduje możliwości zakupu od Wykonawcy lub innych podmiotów wyników badań opracowanych przed dniem podpisania umowy.
2. Wykonawca będzie przestrzegał założeń metodyki prac terenowych mających na celu uzupełnienie wiedzy o występowaniu gatunków oraz stanie ich ochrony.
3. Wykonawca we własnym zakresie uzyska zgody i pozwolenia wymagane przepisami obowiązującego prawa.
4. Koszty dojazdu pokrywa Wykonawca.

VIII. Warunki kontroli i odbioru danej części prac oraz odbioru końcowego

1. Wyniki inwentaryzacji i oceny gatunków zwierząt zostaną przyjęte przez Zamawiającego pod warunkiem:
 - dostarczenia Zamawiającemu kompletu wymaganej na danym etapie dokumentacji;
 - dostarczenia kompletu wymaganych fotografii (plików cyfrowych);
 - dostarczenia Zamawiającemu bazy GIS – dotyczy odbioru końcowego;
 - braku wad w opracowaniu;
 - kompletności przekazanych materiałów.

2. Opracowanie uznane zostanie za wadliwe, jeśli stwierdzono:
 - niespójność danych (np. inna godzina, inny dzień, inny gatunek opisany w formularzu, inny na zdjęciu itp.);
 - nieprawidłowości w wykonaniu prac / pomiarów dotyczących ponad 10% stanowisk i siedlisk gatunków lub ponad 10% transektów;
 - nieprawidłowości w dokumentacji fotograficznej;
 - nieprawidłowości w dokumentacji terenowej;
 - braki w dokumentacji dotyczącej oceny gatunków;
 - brak lub pominięcie w pracach terenowych stanowisk zwierząt (tych dla których jest to celowe), wykazanych w poprzednich opracowaniach bez komentarza;
 - braki w ekspertyzie lub ekspertyzach.
3. Nieprawidłowości wykonania prac:
 - brak fotografii;
 - stwierdzenie manipulacji w plikach zdjęciowych lub usunięcie danych EXIF;
 - stwierdzenie wykonania prac w nieprawidłowych terminach.
4. Przy wykonywaniu zdjęć należy zwracać uwagę na prawidłowe ustawienie daty i godziny. Rozbieżność w czasie pracy tych urządzeń może być uznana przez Zamawiającego za wadę dokumentacji.
5. Odbioru dokonują przedstawiciele Zamawiającego w obecności co najmniej jednego przedstawiciela Wykonawcy. Odbiór potwierdzany jest protokołem zdawczo – odbiorczym. Protokół odbioru sporządza się w pięciu egzemplarzach, jeden dla Wykonawcy, cztery dla Zamawiającego.